

Lærervejledning

KOMBI-forløb til 5.-6. klasse

I materialet *90 forløb* møder eleverne mange forskellige genrer, temaer og aktiviteter. De kan kombineres indbyrdes, og de kan kombineres med Fortællelets øvrige fortællinger til dansk.

90 forløb er inddelt i materialer til 1.-2. klasse, 3.-4. klasse, 5.-6. klasse og 7.-9. klasse med tilhørende Fælles Mål. Mange forløb vil også kunne bruges på andre klassetrin.

I **KOMBI-forløb til 5.-6. klasse** er der eksempler på, hvordan nogle af forløbene kan kombineres. Det kan fx være med udgangspunkt i en genre, et tema, et forfatterskab, forløb knyttet til bestemte lande med mere.

I nogle KOMBI-forløb er der indsat aktivitetsark hentet fra andre af de 90 forløb.

KOMBI-forløbene kan bruges på forskellige måder:

- Klassen arbejder med de aktiviteter, der er tilknyttet de enkelte forløb, og afslutter med en KOMBI-aktivitet, som tager udgangspunkt i et fællestræk ved de valgte forløb.
- Klassen arbejder udelukkende med en eller flere af KOMBI-aktiviteterne.

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb – både enkeltforløb og KOMBI-forløb – af stof fra flere forskellige områder.

I KOMBI-forløbene afsluttes der med en opgave med fokus på kompetenceområdet Fremstilling.

Materialet *90 forløb* og *KOMBI-forløbene* er udviklet af Lise Vogt.

Lise Vogt: Konsulent i dansk, tidligere lærer og fagkonsulent i UVM, Master i børnelitteratur.

Grådighed

Lærerark

Målet med at arbejde med KOMBI-forløbet *Grådighed* er at sammenstille og forholde sig til 3 folkeeventyr, som alle handler om, hvordan man behandler andre mennesker etisk korrekt. Grådighed er en af de 7 dødssynder, og det giver derfor også anledning til at tale om de andre dødssynder. Målet er at gøre eventyrene og deres budskab up to date, så eleverne kan vise, hvordan grådighed kommer til udtryk i en nutidig sammenhæng. To tekster er på norsk, men i Kombi-forløbet er det ikke i fokus.

Aktivitet

Grådighed

Forløbet indledes med en brainstorm på ordet grådighed. Derefter skal eleverne diskutere citaterne om grådighed og nuanceforskellene på ordene grådighed, gerrighed og griskhed.

Grådighed og barmhjertighed

lagttagelserne overføres til de 3 folkeeventyr.

De syv dødssynder

Alle de 7 dødssynder inddrages.

Fremstilling

Grådighed sættes ind i en nutidig sammenhæng.

Konen i muddergrøften	Kværnen	Stenhuggeren
Hvordan viser konen sin grådighed? Konen vil hele tiden have noget, der er bedre: hus, slot, konge, kejser og gud.	Hvordan viser Per sin grådighed? Han bliver først interesseret i sin bror, da Ola har fået kværnen. Han er så grådig, at alt bliver fyldt med grød. Han har ikke lært at sige STOP.	Hvordan viser stenhuggeren sin grådighed? Stenhuggeren vil hele tiden være noget, der er bedre: købmand, konge, sol, sky, vind, granitblok. Han er så grådig, at han bliver offer for en anden stenhugger.
Hvordan viser manden sin barmhjertighed? Han skåner flynderen. Han føjer sig hele tiden efter konens ønsker.	Hvordan viser Ola sin barmhjertighed? Ola siger til konen, at kværnen er deres lykke. Kværnen laver dejlig mad til deres nytårsaften, som de holder med fyrværkeri og fest. Ola hjælper Per med at stoppe grøden og kan se, at der er grød til hele landsbyen i ugevis.	Hvordan kunne stenhuggeren have vist barmhjertighed? Ved at blive en god købmand til glæde for byen.
Hvad kan vi lære af <i>Konen i muddergrøften</i> ? Man skal være glad for det, man har og ikke hele tiden ønske sig mere og mere. <i>Højt at flyve, dybt at falde og Hovmod står for fald</i> kan inddrages.	Hvad kan vi lære af <i>Kværnen</i> ? Ola bliver ikke ved med at bruge kværnen. Han har lært at sige stop. <i>Man skal stoppe, mens legen er god.</i>	Hvad kan vi lære af <i>Stenhuggeren</i> ? Man skal være glad for det, man har og ikke hele tiden ønske sig mere og mere. <i>Højt at flyve, dybt at falde og Hovmod står for fald</i> kan inddrages.

Grådighed

I dette KOMBI-forløb skal du høre:

- Konen i Muddergrøften
- Kværnen
- Stenhuggeren

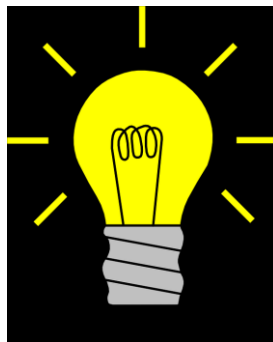
MÅL

Du har kendskab til De syv dødssynder.
Du kan forklare forskellen på grådighed og barmhjertighed.
Du kan omsætte din viden til en nutidig fortælling.

Sæt lys på ordet

Grådighed

Hvad forbinder du med ordet grådighed?

Grådighed

Diskuter citaterne om grådighed/gerrighed/griskhed/avaritia (latin).

'Jeg vil ikke dele, jeg vil ha' det hele.'

'De begærlige er som tørstende, de vil altid have mere og de kan aldrig få nok.'

(fra en middelalderprædiken)

Af gerrighed kommer nærighed. Den gerrige vil beholde alt for sig selv og deler ikke ud af sine skatte. Det er tanken om, at man kun kan være lykkelig, hvis man er rig.

'... Men hvad skal jeg med tyve millioner, når bukselommen knap har plads til én?'

(Halfdan Rasmussen)

'Penge er en god tjener, men en slet herre.'

(ordsprog)

'Tænk, hvis du vandt...': man kan spille lotto eller gå på kasino. Man kan spille på heste eller prøve at gætte, om det er Brøndby eller FCK, der vinder næste kamp.

Grådighed og barmhjertighed

Konen i muddergrøften	Kværnen	Stenhuggeren
Hvordan viser konen sin grådighed?	Hvordan viser Per sin grådighed?	Hvordan viser stenhuggeren sin grådighed?
Hvordan viser manden sin barmhjertighed?	Hvordan viser Ola sin barmhjertighed?	Hvordan kunne stenhuggeren have vist barmhjertighed?
Hvad kan vi lære af <i>Konen i muddergrøften</i> ?	Hvad kan vi lære af <i>Kværnen</i> ?	Hvad kan vi lære af <i>Stenhuggeren</i> ?

De syv dødssynder

De syv dødssynder har fra gammel tid hver sit dyr tilknyttet.

Tudse = griskhed
Slange = misundelse
Løve = vrede
Snegl = dovenskab
Gris = fråsen
Ged = sanselighed
Påfugl = hovmod

Tegningen er lavet af
Henri Moreau

- Diskuter, hvorfor grådighed er forbundet med en tudse.
- Diskuter sammenhængen med de 6 andre dødssynder og det tilhørende dyr.
- Forbered i grupper et skuespil, som handler om en af de 7 dødssynder. Det tilhørende dyr skal indgå.

Fremstilling

En episode

Fortæl i grupper om en episode, hvor du, eller en du kender, var grådig.

Skriv din fortælling ned.

Sæt jeres fortællinger op på en væg, så alle kan læse dem.

Et nutidigt eventyr

Skriv hver især eller i grupper et nutidigt eventyr med fokus på grådighed.

Bliv inspireret af de tre fortællinger, du har hørt, og jeres egne episodefortællinger.